

L'ÚLTIM TREN

El relat "L'últim tren" (10 folis) queda finalista al II Concurs literari de contes i poesia Festa Major de Gràcia, el 16 de desembre del 2005.

Saps? No sé per on començar. Últimament només parlem per telèfon, amb presses. Vaguetats i prou. Com si el meu món s'hagués aturat, com si jo estigués immersa en una espiral de rutina: la feina i la casa; la casa i la feina. Però no és el cas. Feia anys que no sentia la vida amb tanta intensitat. M'he trobat tan plena que no he necessitat amigues com tu. Tot i tothom em sobrava. Ara estic més calmada i puc veure les coses amb una certa distància. Que t'estic espantant? No pateixis. T'he citat aquí perquè necessito parlar-ne amb algú com tu, vull dir amb algú amb qui he compartit moments intensos, alegres i tristos. Algú que em coneix i que es preocupa per mi.

Sí, sí, d'acord, aniré al gra, Laia. Oblidava la teva ment pragmàtica de científica. Però, abans, crida al cambrer: beuré un suc. T'estranya, oi, que no demani una cervesa, com sempre? Tot té una explicació, fins i tot aquestes coses ínfimes. Canviem els hàbits per motius ben diferents, de vegades per foteses. Demanar un suc m'apropa a una persona. Quina bajanada, no?

Sí, riu. Tens raó. Doncs, bé. Recordes que un jove escriptor em va deixar un manuscrit per llegir? Tres-cents folis, si no vaig errada. Te'n vaig fer esment un dia, de passada. Tot va partir d'aquí. Aquest jove —dic jove i ho recalco perquè li porto més de vint anys— em va passar la novel·la que havia presentat a un concurs.

Que no saps de qui et parlo? No, és clar; ell i jo ens vam conèixer en uns tallers d'escriptura, ara fa uns anys. Es diu Joel. Mira, si et gires cap a la dreta... veus el noi que seu a la taula que dóna a la finestra? Doncs té l'aspecte del Joel. Li has d'afegir, però, un toc intel·lectual i un posat més seriós i una mica tímida. Ens havíem perdut de vista fins que, fa uns mesos, em va trucar per felicitar-me per un relat meu que va llegir casualment en una revista. Vam parlar per telèfon una bona estona i li vaig demanar que em deixés el manuscrit de la seva novel·la. Ens vam citar en una cafeteria de Gràcia i quan ens vam veure, ens va cridar la atenció trobar-nos canviats —

havien passat tres anys: jo duia el cabell més llarg i d'un color més clar i ell havia renunciat a les rastes i havia adoptat una indumentària més formal. De seguida vaig percebre entre ell i jo una fluïdesa de comunicació poc habitual, en part perquè tractàvem un tema que ens apassiona a tots dos: l'escriptura, i en part perquè em va semblar que en aquell temps ell havia crescut, madurat vull dir. M'hi vaig sentir molt propera i quan ens vam acomiadar i vaig baixar a peu cap al metro de Joanic, vaig dir-me a mi mateixa que aquellencontre no m'havia deixat indiferent.

Em vaig posar de seguida a llegir el seu manuscrit; amb curiositat i avidesa, però a poc a poc, sense presses, sospesant la qualitat de l'escrit, analitzant els personatges. De vegades tornava enrere i rellegia un paràgraf...

Que et digui la trama? I tant! Però no t'estic avorrint? És que m'agradaria explicar-t'ho amb detall, amb els matisos que converteixen aquestes coses en comprensibles. Necessito que ho entenguis per acabar d'entendre'm a mi mateixa.

El protagonista és un noi, en Gerard, que viu només per les sortides de cap de setmana a la discoteca, amb els amics i les pastilles d'èxtasi. Un dia s'enamora. Per a fer-se digne de l'objecte del seu amor ha de canviar d'actitud i entrar en un procés de superació personal fins a aconseguir el què s'ha proposat. Entre mig hi ha la relació del Gerard amb la seva mare índia, que té un paper de pes a la novel·la perquè aporta els ingredients de filosofia oriental necessaris al seu creixement individual, un germà odiós amb qui s'enfrontarà, un amic que li donarà un cop de mà... en fi, més coses que no venen al cas. El llibre està escrit amb sensibilitat i té un important contingut oníric. A mesura que avançava, m'anava imbuït de l'atmosfera del text i el Gerard va entrar a formar part dels meus somnis. És un personatge que es fa estimar des del principi per la seva empatia, però sobre tot perquè és un home en l'estat pur, és a dir abans de ser malmès per la societat. És natural, sincer, generós... i molt tendre. A mi, en molts aspectes, em va semblar un adolescent, més que un jove adult. Saps aquesta etapa en què els que no ens conformem anem descobrint qui som i quin camí triem? El Gerard lluita per arribar a ser la persona que ha decidit i, com passa sempre, el camí cap a la llum interior està infestat d'espines. A més, aquest personatge té una part femenina poc habitual en els homes, aquella que a les dones ens sorprèn tant, quan la

descobrim. Els homes femenins són diferents de la resta: encisadors, sensibles, receptius, subtils. Aquesta característica els fa molt més complexos. L'altra part del gènere masculí és bastant simple, no trobes?

Bé, entens el què et vull transmetre? El fet és que quan vaig acabar de llegir vaig entrar en un estat mental especial: tot el dia somiejava amb ell, deixava volar la imaginació, i em sentia estranyament en pau amb mi mateixa.

Vaig quedar amb el Joel per a tornar-li el manuscrit. En aquesta mena d'estat de gràcia vaig recórrer a peu el trajecte de casa fins a la plaça de la Virreina. Estava anormalment contenta; eufòrica, diria jo. Els arbres del carrer, la gent amb qui em creuava, els vehicles que solen destorbar-me, tots eren amics meus, tots em feien costat. Recordo que duia uns pantalons vells i una samarreta informal, sabates planes i els cabells recollits amb uns clips. Havia remenat l'armari per a no desentonar, tot i evitant assemblar-me a aquests senyors grans que, quan surten amb noies joves, es disfressen per llimar la diferència d'edat. Són tan ridículs! I el seu intent, tan inútil. Ser jove o sentir-se jove és un estat d'ànim, una actitud, una manera d'evolucionar d'acord amb els temps canviants, una facilitat per il·lusionar-se, un interès per nous projectes. Tu i jo ja n'hem parlat, no, Laia? Ser jove té poc a veure amb les arrugues. El problema és que el cos de vegades no acompanya.

Deixa'm fer una pausa. Fa calor avui, encara que en aquest pati circula la brisa del mar. Aviat entrarà la tardor. Aquest matí el seu perfum flotava a l'aire i el blau del cel havia perdut brillantor.

Recordo que aquell dia era primavera i, mentre caminava cap a la cita, la ciutat feia olor de gespa i de roses, o potser no en feia cap d'olor, però jo tenia els sentits desperts i fantasiosos. El Joel i jo ens vam retrobar en aquell bar a l'hora de l'aperitiu i vam demanar un suc perquè ell és abstemi. Estàvem asseguts l'un davant l'altre. No, no ben bé; jo vaig atansar la cadira perquè el volia tenir més a la vora. Al llarg de la nostra conversa sobre el seu manuscrit, em va passar una cosa curiosa. L'home que tenia al meu davant era el Gerard; el Joel era tan sols una prolongació del seu personatge. Vaig intentar ser objectiva i comentar el que m'havia agradat del llibre i el que creia millorable, però, per dins, la persona real i la de ficció s'anaven barrejant i confonent. Els escriptors, sobre tot els principiants, escriuen sobre ells mateixos a través

dels seus personatges. I mentre tots dos analitzàvem el Gerard, jo llegia entre línies en les frases del Joel i m'adonava que això era especialment cert en el seu cas. Ell, però, catalogava el personatge com de ficció. Quan vam exhaurir el tema del llibre, vam parlar de nosaltres i el corrent entre els dos fluïa i fluïa, com un riu que no s'atura, i jo nedava en aquest riu, bressolada en els meandres, empesa per la seva força, transportada espiritualment.

No vull fatigar-te amb aquestes consideracions sentimentals que segur que et semblen un xic cursis. És que, quan hi penso, m'emociono cosa de no dir. Quan em vaig aixecar, em rodava el cap. Havíem envellit tres hores i jo, cega pel que fa a la resta del món, no havia esguardat res més que el rostre serè del Joel i els seus ulls foscos. Abans de marxar, li vaig donar a llegir els primers capítols d'una novel·la que estava escrivint llavors. El motiu inconfessable era, com pots suposar, tenir una excusa per tornar a passar una estona amb ell, perquè durant aquella conversa, alguna cosa m'havia sacsejat l'ànima.

Ens vam acomiadar a peu de porta amb els dos petons de rigor a les galtes. Jo li hauria demanat que es quedés a dinar amb mi —volia convidar-lo— per a prolongar aquell temps compartit que ja fugia; però vaig emmudir, apocada. Tu creus que una dona madura pot acaparar gaire la atenció d'un jove que segurament prefereix estar envoltat d'amigues de la seva edat? Vaig imaginar-me que jo era ell i que li recordava la seva mare. Ho vaig deixar estar: la por a fer el ridícul, ja saps. Vaig tirar carrer avall i els arbres del carrer, la gent amb qui em creuava, els vehicles, em destorbaven, em giraven l'esquena. Havia envellit de cop.

Així que vaig entrar a casa, vaig anar a la meva habitació i vaig encendre tots els llums. Em vaig posar davant del mirall i vaig observar detingudament el meu rostre i el meu cos. Em vaig despullar. Vaig escrutar-me la pell i les corbes amb tota la crítica de què era capaç. Havia de descobrir si encara era atractiva, si el pas del temps m'havia desfavorit fins al punt de no poder agradar. Tu que em coneixes bé, saps que sóc una dona que té cura de la seva dieta, que fa esport regularment; en fi: una dona presumida i coqueta. Em vaig examinar detingudament i vaig concloure que la imatge que reflectia el mirall no em desagradava gens. Podia passar tranquil·lament per una persona d'edat inferior als meus cinquanta anys.

Els dies següents va ser impossible treure'm el Joel del cap. Jo m'esforçava en seguir el camins de la lògica i del seny. Però quan els sentiments estan propulsats per la passió, el raonament no és capaç d'aniquilar-los, ni tan sols de frenar-los. I així, tot i que jo no ho desitjava, el meu cervell va caure en una fase monotèmica. De les hores de vetlla del dia, en passava moltes amb el cap farcit d'una sola idea, tan voluminosa que expulsava les altres, que no hi cabien. Però contràriament al que pugui semblar, no em sentia debilitada. Aquest enamorament m'havia injectat força i seguretat, i, per sobre de tot, creativitat.

Em vaig posar a escriure com mai m'havia succeït abans. La novel·la va avançar, empesa per la inspiració i la perseverança. Durant les hores de llum, flotava en el meu núvol particular, però quan em trobava estirada al llit, immersa en la foscor, altres pensaments més materials m'intranquil·litzaven: les carícies desitjades i impossibles. Sí. La intuïció m'avisava que eren impossibles i vaig fer-li cas. En la penombra del dormitori, em vaig deixar arrossegar durant un temps per aquesta flama. Després vaig lluitar contra el meu desig. Quina altra cosa podia fer? No volia patir. Intentava convènce'm que apropar-me a l'esperit del Joel i renunciar al seu cos eliminaria aquest patiment. Allò que ens fa sofrir quan ens enamorem és l'ansia de possessió i l'egoisme, que no podem separar de l'amor. Em vaig fer pena, molta pena. També em vaig sentir miserable en veure'm tan atreta per un jove que podria ser el meu fill. Però aquestes coses passen. En definitiva, el Joel i jo només som un home i una dona.

Segur que també te'n faig a tu, de pena, oi, si penses que no tindrè mai la persona que estimo? Però t'has preguntat en quin sentit no la tindrè? Es té més un home quan es posseeix el seu cos o quan un s'endinsa en la seva ànima? De fet, què és el cos? Només un embolcall, una funda. Moltes religions i creences ens ho afirmen. Quantes dones coneixes que tenen solament un cos, i quantes que poden vanagloriar-se de gaudir d'una part, tot i que possiblement petita, d'un esperit? Dius que et recorda aquella faula en la qual la guineu, com que no podia agafar el raïm, deia que era verd? Doncs sí... segur que sí, però quan vaig aconseguir conformar-m'hi, em vaig inundar de pau.

El Joel i jo ens vam trucar —més jo a ell que a l'inrevés—. En escoltar la seva

veu greu i ben timbrada, jo aguantava la respiració i premia l'auricular del telèfon entre els dits com si volgués impedir que s'escapés. El motiu de la trucada era sempre algun tema en relació amb l'escriptura, però després ens deixàvem anar i ens explicàvem coses més personals. Penjàvem i jo sentia la imperiosa necessitat d'airejar-me. Me n'anava a passejar. Quan camino, la meva imaginació és lliure de volar. Vaig pel carrer somiant desperta en tot allò que no em pot passar en la meva realitat de cada dia. Aquests somnis són el meu refugi habitual i en aquelles dates es van multiplicar. En un d'ells, el Joel volia fer un viatge a l'Índia però li mancaven diners per dur a terme aquell projecte que li havia d'aportar molts beneficis com a escriptor interessat en la filosofia d'aquest país. Alguna vegada t'he explicat que, si jo fos rica, faria de mecenes d'artistes joves, no? Doncs, en aquestes evocacions, jo l'ajudava, i finalment marxàvem plegats. Ja pots imaginar-te tot el que se li pot ocórrer fer a una dona enamorada en un país exòtic.

Em sap greu, Laia. De ben segur que t'estic martiritzant les orelles. Ets tan pacient! Està bé. Deixaré de banda aquestes bajanades i t'explicaré el final de la història.

Un dimarts, a primers de juliol, vaig plegar de treballar com sempre: a les tres. Havia estat un matí d'aquells que és millor oblidar: problemes i més problemes. Per postres, no tenia notícies del meu fill que s'estava, il·localitzable, en algun punt dels Pirineus. En el metro, no funcionava l'aire condicionat i vaig viatjar envoltada de persones que pudien a suor. Quan vaig arribar a casa, un lleuger mareig em va impedir dinar de gust. Em va deixar caure sobre una butaca amb un mal humor que va transformar-se en melangia. Disposava de tota la tarda lliure i em va neguitejar la por a caure en un estat a llindar amb la depressió. Vaig agafar el telèfon amb la idea d'anar a fer un cafè o un volt amb les amigues, però va ser impossible localitzar-ne cap. Començava a desesperar, quan vaig rebre una trucada. Era el Joel. "Et va bé que quedem a les vuit?" va sonar deliciosament a la meva oïda i, naturalment, vaig acceptar. Vaig repassar l'armari de dalt a baix fins a decidir quina roba m'afavoriria més. El desànim s'havia esfumat, tot i que era conscient de la meva vulnerabilitat.

El Joel m'esperava a la plaça de la Revolució, palplantat sota un arbre. Quan li vaig fer els dos petons de benvinguda, em va venir al nas una subtil bafarada

de lavanda. Ell em va dir que s'havia llegit els primers capítols de la meua novel·la i que me'ls volia comentar, però que s'estimava més anar en un altre cafè. I així, xino xano, vam fer un tomb pels carrers estrets. Es va aturar davant un local que jo no coneixia i vàrem entrar. Era un lloc acollidor, poc concorregut, amb un taulell curt, amb mitja dotzena de petites taules rodones envoltades cadascuna per dues cadires amb braços, i una il·luminació tan suau que moltes zones restaven en una penombra que predisposava a les confidències. Vam seure en un racó, l'un davant l'altre. Quan el cambrer va dur-nos els sucs, vam romandre una bona estona en un silenci que amb el pas dels minuts es va anar fent molest. Jo percebia que l'aire era dens, que alguna cosa no rutllava. Vaig gosar preguntar al Joel què en pensava del meu escrit, però havia deixat la mirada en suspens i em vaig adonar que no hi era. Llavors va atansar la cadira de manera que la taula ja no ens separava i que érem a tocar. Sense pronunciar una sola paraula em va agafar les dues mans i me les va estrènyer entre les seves. Jo no gosava ni respirar. Temia que me les deixés anar i m'espantava pensar. Tot d'una es va decidir .

—No puc lluitar més —la seva veu greu i embuixadora era un murmuri—. No saps com et desitjo.

Jo devia dur la sorpresa pintada al rostre. No m'ho podia creure. Recordo que alguna cosa dintre meu es va trencar. El Joel em va deixar anar les mans, em va acaronar i em va besar als llavis, primer amb cura, després amb una passió de la qual no l'hauria cregut mai capaç.

Ja pots ben riure. Saps què va passar després? Crec que pots imaginar-t'ho. Vam sortir del bar amb presses, en busca d'un llit. Sí, ja veus, ens vam deixar arrossegar per la excitació del moment. Se'n van anar en orris tots els meus bons propòsits. Mentre sortíem abraçats d'aquell local, em vaig dir que l'amor platònic potser no existeix, que seguim sent animals dominats pels instints més primaris.

Vam fer l'amor, i jo acariciava la seva carn tendra i gaudia d'ell amb el plaer i la por que ens fan aquests moments únics, que sospitem irrepetibles. Després de viure allò, no m'hauria importat gens morir. Però seguim ben vius, ja veus; som amants. Ara, quan li truquen les seves amigues, m'aclapara la gelosia. T'adones, no, que he començat a patir? A més, he perdut la inspiració: ja fa

dos mesos que no escric ni una sola línia. De vegades em pregunto si vaig fer bé aquell vespre, quan els llavis del Joel premien els meus i el meu cor s'accelerava. Però què importa això ara? És massa tard: m'hi he enganxat, el necessito. Quan estem junts em posaria a plorar d'emoció; em sento viure fins a la punta dels dits. Gràcies al Joel he pujat en un tren que pensava que se m'havia escapat: l'últim tren.

Nº DE REGISTRE 02/2006/247